

แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้าน การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง พล.อ.ท.ศุภกฤต อริยะปรีชา คณะวิชา/หน่วยงาน สถาบันการบิน สาขาวิชานักบินพาณิชย์

2. ชื่อ-สกุล ผู้บันทึก นาย สุภภัทร์พงศ์ เข้มโพธิ์ คณะวิชา/หน่วยงาน สถาบันการบิน สาขาวิชานักบินพาณิชย์

3. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและเทคนิค สถาบันการบิน มหาวิทยาลัยรังสิต เป็นกรรมการของคณะกรรมการสถาบันการบินและรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชานักบินพาณิชย์

4. เรื่องที่เล่า

การบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานักบินพาณิชย์ เน้นหลักประหยัด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

5. บริบทหรือความเป็นมาของเรื่องที่เล่า

การผลิตนักบินพาณิชย์ในประเทศไทยมาจาก 3 แหล่งหลักได้แก่ 1) สายการบินเปิดรับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาเข้าเป็นนักบินฝึกหัด (Student Pilot) โดยรับทุนของสายการบิน หากผ่านการรับรองจากแพทย์เวชศาสตร์การบินจะส่งเรียนที่โรงเรียนการบินเมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับใบประกาศนียบัตรนักบินพาณิชย์ตรีแล้วจะเข้าทำงานกับสายการบินที่ให้ทุน 2) ผู้สำเร็จปริญญาตรีทุกสาขาสมัครเรียนที่โรงเรียนการบินหากผ่านการรับรองจากแพทย์เวชศาสตร์การบินจะเรียนด้วยทุนตนเองเมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับใบประกาศนียบัตรนักบินพาณิชย์ตรีแล้วจะไปสมัครสอบตามสายการบินต่างๆ เพื่อเข้าทำงานกับสายการบินนั้น 3) ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลายเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรนักบินพาณิชย์เมื่อจบการศึกษาภาคฤดูแล้วหากผ่านการรับรองจากแพทย์เวชศาสตร์การบินจะไปฝึกบินที่โรงเรียนการบินตามคู่สัญญาเมื่อสำเร็จการศึกษาได้รับใบประกาศนียบัตรนักบินพาณิชย์ตรีแล้วจะไปสมัครสอบตามสายการบินต่างๆ เพื่อเข้าทำงานกับสายการบินนั้น

6. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ

1) หลักสูตรที่เหมาะสมในการผลิตบัณฑิตนักบินพาณิชย์และมีการปรับปรุงเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้

2) การทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับโรงเรียนการบินทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการสอนร่วมกันตามหลักสูตร

3) กระบวนการในการพัฒนานักศึกษาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานสากล

7. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

1) หลักสูตรที่เหมาะสมในการผลิตบัณฑิตนักบินพาณิชย์และมีการปรับปรุงเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ สถาบันการบิน มหาวิทยาลัยรังสิตเปิดสอนเป็นแห่งแรกในประเทศไทยคือหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มหาวิทยาลัยที่เปิดในภายหลังเป็นหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันการบินจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรในครั้งที่ 2 เป็นวิทยาศาสตร์บัณฑิตเพื่อการแข่งขันในตลาดเมื่อเปิดการศึกษาครบ 10 ปี รวมถึงการเปิดภาคภาษาอังกฤษด้วย

2) การทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับโรงเรียนการบินทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการสอนร่วมกันตามหลักสูตร สถาบันการบินไม่มีโรงเรียนการบินของตนเองใช้ความร่วมมือกับโรงเรียนการบินเพื่อการผลิตบัณฑิตนักบินพาณิชย์ร่วมกัน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการลงทุนและสามารถผลิตบัณฑิตได้ตามมาตรฐานองค์การการบินระหว่างประเทศ ICAO (International Civil Aviation Organization) มหาวิทยาลัยของรัฐมีโรงเรียนการบินแต่ยังไม่สามารถแข่งขันกับโรงเรียนการบินของเอกชนได้

3) กระบวนการในการพัฒนานักศึกษาให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานสากล การคัดเลือกนักเรียนตามมาตรฐานที่ควรมีของนักบินด้วยอาจารย์ที่เป็นนักบินและอาจารย์ที่สอนวิชาการ การพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกที่ดี มีวินัย ด้วยกฎ ระเบียบ และการกำกับดูแลด้วยการอบรมใน Home Room การปลูกฝัง Air Mind เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการตรวจเวชศาสตร์การบิน ด้วยรายวิชา CPD 161 (เครื่องฝึกบินจำลอง) ให้นักศึกษาได้เข้าฝึกการยิงชีพินป่าเพื่อเผชิญเหตุหากเครื่องบินต้องลงนอกสนามบินด้วยรายวิชา IESS 114 (Camping)

8. ผู้มีส่วนร่วมทำให้เกิดความสำเร็จและบทบาทของบุคคลนั้น

1) วิสัยทัศน์ทางการศึกษาของ ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิต ที่มีแนวคิดที่ว่า “นวัตกรรมคือการศึกษา” ซึ่งมีนวัตกรรมที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประเทศไทยสามารถผลิตบัณฑิตให้สำเร็จการศึกษาเป็นนักบินพาณิชย์ประกอบอาชีพในพื้นที่ที่มีเกียรติในสังคมได้

2) บุคลากรของมหาวิทยาลัยและสถาบันการบินทั้งผู้บริหารและคณะกรรมการต่างๆ

3) โรงเรียนการบินตามคู่สัญญาได้แก่ 1) โรงเรียนการบินกรุงเทพ (ประเทศไทย) 2) Gander Flight Training (Canada) 3) Aerosim (U.S.A.) 4) สบพ. (สถาบันการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย) 5) โรงเรียนการบินศรีราชา (ประเทศไทย)

4) นักศึกษาที่มีความมุ่งมั่นสามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเพื่อเป้าหมายที่ใฝ่ฝันของชีวิต

9. อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงานและแนวทางในการแก้ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าว

1) หลักสูตรนักบินพาณิชย์ของมหาวิทยาลัยมีผลโดยตรงต่อการรับนักบินฝึกหัดของสายการบิน เพราะทำให้ความต้องการนักบินพาณิชย์ในแต่ละปีมีน้อยลง การแก้ไขปัญหาคือสายการบินควรมาคัดเลือกนักบินฝึกหัดของมหาวิทยาลัยด้วย

2) โรงเรียนการบินบางแห่งขาดครูการบินและจัดลำดับการฝึกให้กับนักบินฝึกหัดของสายการบินก่อน การแก้ไขปัญหาของสถาบันการบินคือการชะลอการส่งไปฝึกบิน

3) การพัฒนานักศึกษาให้ผ่านการรับรองจากแพทย์เวชศาสตร์การบินไม่สามารถประเมินได้ประมาณ 40% ที่จะไม่ผ่านการตรวจ สถาบันการบินใช้การแนะนำจากอาจารย์ นักบิน และรุ่นพี่ที่ผ่านการตรวจแล้ว รวมถึงการพัฒนาของนักศึกษาเองที่สามารถรับรู้และปรับตัวเองให้พร้อมในการตรวจได้เพียงใด

10. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นคือ

สถาบันการบิน มหาวิทยาลัยรังสิต ตั้งขึ้นในปีการศึกษา 2549 ปัจจุบันในปีการศึกษา 2559 มีบัณฑิตสถาบันการบินจบการศึกษาแล้ว 7 รุ่น จำนวนประมาณ 120 คน ส่วนใหญ่ทำงานกับสายการบินในประเทศเช่น การบินไทย ไทยไลอ้อนแอร์ นกแอร์ บางกอกแอร์เวย์ ไทยแอร์เอเชีย ไทยสไมล์ ฯลฯ สายการบินที่แคนาดาและครูการบิน ครูการบินที่สหรัฐฯและไทย นักบินกองทัพอากาศ นักบินโครงการฝนหลวง ฯลฯ

11. การเรียนรู้ของผู้เล่าเรื่องจากประสบการณ์ความสำเร็จดังกล่าว

วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ การเปลี่ยนแปลง ความเสี่ยง การบริหารองค์การ และธรรมาภิบาลเป็นแนวทางและกรอบแนวคิดเพื่อให้หลักสูตรในการผลิตนักศึกษาให้เป็นนักบินพาณิชย์ในสถาบันการศึกษามีความยั่งยืนได้ตลอดไป

12. สมรรถนะ (ความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติ) ของผู้เล่าเรื่อง

การบริหารหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรโดยมองถึงการเปลี่ยนแปลงภาคอุตสาหกรรมการบินในประเทศ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความเจริญเติบโตของบูรพาภิวัตน์ ซึ่งจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อความต้องการนักบินพาณิชย์ที่เป็นทั้ง โอกาสและความเสี่ยง สถาบันการบินจะต้องพัฒนาการผลิตนักศึกษาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่เกิดขึ้น

13. ผลงานเชิงประจักษ์ของผู้เล่าเรื่องคือ

- เอกสารวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชานักบินให้สอดคล้องกับการศึกษาภาควิชาการและการฝึกบิน